

SN – 098

I Semester B.Com. Examination, Nov./Dec. 2014
(Freshers) (CBCS) (2014-15 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – I
Yakshaprashna Sangraha, Grammar and Comprehension

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : 1) Answer in **Sanskrit, Kannada or English.**
2) Answer questions I, V and VI in **Sanskrit** only.

I. समीचीनं उत्तरं चिनुत । (10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Select the correct answer.

1) महाभारतस्य कर्ता कः ?

अ) व्यासः   आ) वाल्मीकिः   इ) गुणाढ्यः   ई) कालिदासः

2) महाभारते कति श्लोकाः सन्ति ?

अ) 6800   आ) 8800   इ) 24000   ई) 100000

3) जलमानेतुं युधिष्ठिरः प्रथमतः कम् प्रेषितवान् ?

अ) अर्जुनं   आ) नकुलं   इ) भीमसेनं   ई) सहदेवं

4) हतान् भ्रातृन् दृष्ट्वा कः विललाप ?

अ) युधिष्ठिरः   आ) भीमः   इ) अर्जुनः   ई) नकुलः

5) भीमस्य अपरं नाम किम् ?

अ) धर्मराजः   आ) जिष्णुः   इ) वृकोदरः   ई) पार्थः

6) केन श्रोत्रियः भवति ?

अ) तपसा   आ) धृत्या   इ) श्रुतेन   ई) बुद्धिमता

7) कः पण्डितः ज्ञेयः ?

अ) धर्मज्ञः   आ) नास्तिकः   इ) वैयाकरणः   ई) तन्त्रज्ञः

P.T.O.

- 8) हतभ्रातृषु युधिष्ठिरः कं जीवितुमिच्छति ?
 अ) भीमसेनं   आ) अर्जुनं   इ) नकुलं   ई) सहदेवं
- 9) निवपतां वरं किम् ?
 अ) वर्ष   आ) बीजं   इ) गावः   ई) पुत्रः
- 10) खात् उच्चतरं किम् ?
 अ) माता   आ) पिता   इ) भ्राता   ई) जाया

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत ।

(2×10=20)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer **any two** questions.

- 1) महाभारतस्य कर्तृ-कालश्च ।
 ಮಹಾಭಾರತದ ಕರ್ತೃ-ಕಾಲ.

Authorship and date of Mahabharata.

- 2) युधिष्ठिरस्य विलापः ।
 ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ವಿಲಾಪ.

Lamentations of Yudhishthira.

- 3) यक्ष-युधिष्ठिरयोः प्रश्नोत्तराणि संगृह्य लिखत ।
 ಯಕ್ಷ-ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಇವರ ಪ್ರಶ್ನೆೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the questions and answers ensured between Yaksha and Yudhishthira.

III. त्रयाणां श्लोकानां अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(3×4=12)

ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any three** slokas.

- 1) नास्य जेता रणे कश्चिदजेता नैष कस्यचित् ।
 सोऽयं मृत्युवशं यातः कथं जिष्णुर्महाबलः ॥
- 2) रुद्राणां वा वसूनां वा मरुतां वा प्रधानभाक् ।
 पृच्छामि को भवान् देवो नैतच्छकुनिना कृतम् ॥
- 3) किं ब्राह्मणानां देवत्वं कश्च धर्मः सतामिव ।
 कश्चैषां मानुषो भावः किमेषामसतामिव ॥

- 4) पुत्र आत्मा मनुष्यस्य भार्या दैवकृतः सखा ।
उपजीवनं च पर्जन्यः दानमस्य परायणम् ॥
- 5) सन्तो दिक्जलमाकाशं गौरन्नं प्रार्थना विषम् ।
श्राद्धस्य ब्रह्मणः कालः कथं वा यक्ष मन्यसे ॥

IV. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत ।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context **any two** sentences.

- 1) यमौ यदेतौ दृष्ट्वाद्य पतितौ नावदीर्यते ।
- 2) गाहमानश्च ततोयमन्तरिक्षात् स शुश्रुवे ।
- 3) मनः शीघ्रतरं वातात् चिन्ता बहुतरी ।
- 4) भृत्येषु भरणार्थं वै भयार्थं चैव राजसु ।

V. संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत ।

ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer in **Sanskrit**.

1) पञ्चानां लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत ।

(5×1=5)

1) भीमसेनं	2) त्वाम्	3) मे	4) भ्रातरः
5) भार्या	6) गृहे	7) मनुष्यस्य	8) ब्राह्मणे

2) पञ्चानां लकार-पुरुष-वचनानि लिखत ।

(5×1=5)

1) पिब	2) उवाच	3) व्याकरोषि	4) जायते
5) तिष्ठति	6) पृच्छामि	7) जीवतु	8) चलिष्यामि

VI. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

(5×2=10)

वाराणस्यां सर्वसारो नाम कश्चन् धनवान् आसीत् । एकदा सः रात्रौ निद्रामग्नः आसीत् । भित्तौ सन्धिं कृत्वा स्तेनः तद्गृहं प्राविशत् । गृहस्य प्राङ्गणे रासभः बन्धितो बभूव । देहली समीपे शुनकः विश्राम्यति स्म । गार्दभः पप्रच्छ “स्तेनः गृहं प्रविष्टोऽस्ति । तत् त्वं न जानीषे । किमर्थं उच्छैः न बुक्कसि यजमानं जागृतं न करोषि च । शुनकआह -” मित्र, मम कर्तव्यविषये मा वादं कुरु । अस्मद्विषये यजमानस्य अनादरं किं त्वं न जानीषे ? चोरः सर्वमादाय गच्छतु । तदा यजमानः ज्ञास्यति आवयोः महत्वम् इति ।

प्रश्नाः

- 1) सर्वसारः कुत्र आसीत् ?
- 2) स्तेन तद्गृहं कथं प्राविशत् ?
- 3) गृहस्य प्राङ्गणे कः बन्धितो बभूव ?
- 4) शुनकः कुत्र विश्राम्यति स्म ?
- 5) शुनकः किं आह ?